

ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เรื่อง การซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิน พ.ศ. 2543

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 170 วรรคสอง (8) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

ข้อ 2 ให้ยกเลิกข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิน (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2541

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“ตลาดหลักทรัพย์” หมายความว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หลักทรัพย์จดทะเบียน

“ขายชอร์ต” หมายความว่า การขายหลักทรัพย์ที่ต้องยืมหลักทรัพย์มาเพื่อการส่งมอบ

“ลูกค้า” หมายความว่า ผู้ที่ทำสัญญากู้ยืมเงินกับสมาชิกเพื่อใช้ในการซื้อหลักทรัพย์ หรือผู้ที่ทำสัญญายืมหลักทรัพย์กับสมาชิกเพื่อใช้ในการขายชอร์ต แต่ไม่รวมถึงผู้ยืมหลักทรัพย์ที่มีฐานะเป็นลูกค้าสถาบันตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วย หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการขายชอร์ต

“ซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิน” หมายความว่า การซื้อขายหลักทรัพย์ที่สมาชิกมีการให้ลูกค้ากู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์หรือให้ลูกค้ายืมหลักทรัพย์เพื่อการขายชอร์ต

“บัญชีมาร์จิน” หมายความว่า บัญชีที่บันทึกการขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิน

* “อัตรามาร์จินเริ่มต้น” หมายความว่า อัตรามาร์จินเริ่มต้นตามประกาศของสำนักงานว่าด้วยการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์และการให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันเพื่อขายชอร์ต

(*บทนิยามคำว่า “อัตรามาร์จินเริ่มต้น” เดิมถูกยกเลิก และให้ใช้บทนิยามใหม่นี้แทน โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2545)

“ทรัพย์สินส่วนเกินของลูกค้า” หมายความว่า ทรัพย์สินของลูกค้ารายใดรายหนึ่งในส่วนที่เกินกว่าจำนวนที่ลูกค้าต้องดำรงไว้ตามอัตราที่สมาชิกกำหนด

“ทรัพย์สินของลูกค้า” หมายความว่า มูลค่าสุทธิของเงินสด หลักทรัพย์ และทรัพย์สินอื่นที่เป็นประกันการชำระหนี้ในบัญชีมาร์จินของลูกค้ารายใดรายหนึ่ง เมื่อหักภาระหนี้ที่เกิดจากการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในบัญชีมาร์จินของลูกค้ารายนั้นแล้ว

“มูลค่าซื้อ” หมายความว่า จำนวนเงินค่าซื้อหลักทรัพย์แต่ละรายการที่ซื้อจากบัญชีมาร์จิน ซึ่งรวมค่าธรรมเนียมหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับรายการนั้นแล้ว

“มูลค่าขายชอร์ต” หมายความว่า จำนวนเงินค่าขายชอร์ตหลักทรัพย์แต่ละรายการที่ขายชอร์ตจากบัญชีมาร์จิน ซึ่งรวมค่าธรรมเนียมหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับรายการนั้นแล้ว

ข้อ 4 อัตรามาร์จินเริ่มต้นสำหรับแต่ละหลักทรัพย์ที่สมาชิกจะอนุญาตให้ลูกค้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิน ต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ข้อ 5 หากตลาดหลักทรัพย์พิจารณาเห็นว่าสมาชิกมียอดหนี้ที่ถึงเกณฑ์บังคับชำระหนี้คงค้างในบัญชีมาร์จินมากจนอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อฐานะการเงินและความมั่นคงของบริษัท ตลาดหลักทรัพย์อาจสั่งให้สมาชิกนั้นดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ลดยอดหนี้ดังกล่าวให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสมภายในเวลาที่กำหนด
- (2) ห้ามมิให้สมาชิกให้ลูกค้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จินอีก
- (3) กั้นเงินสำรองสำหรับหนี้ดังกล่าวให้เพียงพอ
- (4) อื่นๆ ตามที่ตลาดหลักทรัพย์เห็นสมควร

ข้อ 6 ให้สมาชิกจัดส่งรายงานเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จินตามแบบและระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ข้อ 7 ให้สมาชิกคำนวณมูลค่าหลักประกันที่ต้องดำรงไว้ และมูลค่าหลักประกันขั้นต่ำในบัญชีมาร์จิน ดังนี้

(1) ให้มูลค่าหลักประกันที่ต้องดำรงไว้เท่ากับมูลค่าของหลักทรัพย์ และหลักทรัพย์ที่ลูกค้าขายชอร์ต คูณด้วยอัตราที่สมาชิกต้องเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเพิ่ม

(2) ให้มูลค่าหลักประกันขั้นต่ำเท่ากับมูลค่าของหลักทรัพย์ และหลักทรัพย์ที่ลูกค้าขายชอร์ต คูณด้วยอัตราที่สมาชิกต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้

อัตราที่สมาชิกต้องเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเพิ่ม และอัตราที่สมาชิกต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ข้อ 8 ในกรณีที่ทรัพย์สินของลูกค้าลดลงจนต่ำกว่ามูลค่าหลักประกันที่ต้องดำรงไว้ สมาชิกต้องเรียกเป็นหนังสือให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเพิ่มหรือดำเนินการอื่นใดจนทำให้ทรัพย์สินของลูกค้าไม่ต่ำกว่ามูลค่าหลักประกันที่ต้องดำรงไว้ โดยให้เรียกภายในวันทำการถัดจากวันที่ทรัพย์สินของลูกค้าต่ำกว่ามูลค่าหลักประกันที่ต้องดำรงไว้

หากลูกค้าไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งภายใน 5 วันทำการนับจากวันที่สมาชิกเรียก สมาชิก อาจดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในวันทำการถัดจากวันครบกำหนดดังกล่าว จน ทำให้ทรัพย์สินของลูกค้าไม่ต่ำกว่ามูลค่าหลักประกันที่ต้องชำระไว้

สมาชิกต้องแจ้งการบังคับชำระหนี้ตามวรรคสองเป็นหนังสือให้ลูกค้าทราบภายในวันทำการ ถัดจากวันที่ดำเนินการดังกล่าว

ข้อ 9 ประเภทของทรัพย์สินที่ลูกค้าอาจนำมาวางเพื่อเป็นประกันเพิ่มตามข้อ 7 และข้อ 8 ให้เป็นเช่นเดียวกับประเภทของทรัพย์สินที่ลูกค้าอาจนำมาวางเพิ่มเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ในบัญชีมาร์จิ้น ตามที่สำนักงานกำหนด

ข้อ 10 ในกรณีที่ทรัพย์สินของลูกค้าลดลงจนเท่ากับหรือต่ำกว่ามูลค่าหลักประกันขั้นต่ำ สมาชิกต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในวันทำการถัดจากวันที่ทรัพย์สินของ ลูกค้าเท่ากับหรือต่ำกว่ามูลค่าหลักประกันขั้นต่ำ จนทำให้ทรัพย์สินของลูกค้าสูงกว่ามูลค่าหลักประกันขั้นต่ำ

สมาชิกต้องแจ้งการบังคับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งให้ลูกค้าทราบเป็นหนังสือภายในวันทำการ ถัดจากวันที่ดำเนินการดังกล่าว

ข้อ 11 ให้บรรดาข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ที่ออกตามความในข้อบังคับตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามข้อ 2 ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่า จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการใด ๆ ในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ออกใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ 15 กันยายน 2543

(ลงนาม) อมเรศ ศิลาอ่อน

(นายอมเรศ ศิลาอ่อน)

ประธานกรรมการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย